

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного
факультету

Оксана ГОМОТЮК
« _____ » 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« _____ » 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ПНІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ
« _____ » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 013 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма – Початкова освіта

кафедра освітології і педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	1	1	14	14	3	4	85	120	1
Заочна	1	1	8	4	-	-	108	120	2

30.08.2024

Тернопіль – 2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26 червня 2024 р.).

Робочу програму склала к.пед.н., доцент кафедри освітології і педагогіки **Ольга ГЛАВАЦЬКА**.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології і педагогіки (протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.).

**Завідувач кафедри,
д.пед.н., професор**

Лілія РЕБУХА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 012 Дошкільна освіта (протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.).

**Голова групи забезпечення спеціальності,
к.пед.н., доцент**

Оксана ПИСАРЧУК

**Гарант освітньої програми,
к.пед.н., доцент**

Оксана ПИСАРЧУК

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ»**

1. Опис дисципліни «Сучасні технології інклюзивної освіти»

Дисципліна	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни нормативна Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність – 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма – Початкова освіта	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i>
Кількість змістових модулів – 1	ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 120.		Самостійна робота: <i>Денна – 85 год.</i> <i>Заочна – 108 год.</i> Індивідуальна робота <i>Денна – 3 год.</i> Тренінг – 4 год.
Тижневих годин: 8, з них аудиторних – 3.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Сучасні технології інклюзивної освіти»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні технології інклюзивної освіти» є сформувати у здобувачів наукові поняття про сучасні педагогічні технології в освіті дітей з ООП, їх цілі та завдання; сприяти оволодінню основними теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо використання досвіду застосування нових педагогічних технологій в освітньому процесі з дітьми з ООП.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- ознайомити здобувачів з педагогічними технологіями у навчанні дітей з ООП та показ їх важливого місця і ролі у педагогічній науці;
- озброєння майбутніх фахівців з методиками вивчення та впровадження передових педагогічних технологій у навчальний процес дітей з ООП;
- застосовувати оптимальні організаційні форми та методи навчання при застосування тих чи інших технологій навчання з дітьми з ООП;

- володіти методикою проведення сучасних навчальних занять.

Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Сучасні технології інклюзивної освіти» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних дисциплін, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціалізованої літератури, використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел, активності на лекціях і практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни забезпечує формування таких спеціальних (фахових) компетентностей:

- Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-2).
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість (ЗК-3).
- Здатність працювати автономно (ЗК-4).
- Здатність працювати в команді (ЗК-5).
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК-6).
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-7).
- Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі (СК-1).
- Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього та наукового процесів у сфері початкової освіти (СК-3).
- Здатність до педагогічного партнерства в професійній та науковій діяльності, саморозвитку та навчання впродовж життя (СК-5).
- Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (СК-6).
- Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів (СК-8).
- Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці (СК-9).
- Здатність представляти та відстоювати інтереси і права дітей з особливими освітніми потребами та їх сімей шляхом впливу на громадську думку та рішення в політичній, економічній, соціальній сфері державного управління (СК-11).
- Здатність до організації інклюзивного навчання здобувачів початкової освіти (СК-12).

2.4. Результати навчання

- Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері початкової освіти державною та іноземною мовами усно і письмово (ПРН-2).
- Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу (ПРН-3).
- Організовувати та управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців в стандартних, нестандартних та невизначених умовах (ПРН-4).
- Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу (ПРН-5).
- Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності (ПРН-6).
- Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу початкової освіти (ПРН-7).
- Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вчителя початкової школи передовий педагогічний досвід та результати досліджень (ПРН-8).
- Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого- педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики (ПРН-9).
- Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії (ПРН-10).
- Орієнтуватися в процесах організації та функціонування системи початкової, позашкільної та інклюзивної освіти в Україні та закордоном (ПРН-11).
- Взаємодіяти з інформаційно-комунікаційним середовищем, яке передбачає активне знання способів обробки різноманітної інформації та володіння сучасними інформаційними технологіями для якісного виконання професійних задач, що стосуються початкової освіти (ПРН-12).

2.5. Матеріально-технічне забезпечення

Технічні засоби (мультимедійне устаткування, комп'ютери), обладнання, прилади та інструменти (таблиці, дидактичні матеріали).

3. Програма навчальної дисципліни «Сучасні технології інклюзивної освіти»

Змістовий модуль.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Тема 1. Педагогічні технології інклюзивного навчання: класифікація та особливості застосування в умовах закладу освіти

Мета, завдання та зміст курсу. Технологічний підхід в оволодінні знаннями.

Зміст понять: «освітні технології», «педагогічні технології», «технології навчання», «технології виховання», «педагогічна технологія інклюзивного навчання».

Умови ефективного використання інноваційних технологій інклюзивного навчання. Класифікація інноваційних технологій інклюзивного навчання школярів із особливими освітніми потребами.

Етапи впровадження технологій інклюзивного навчання.

Критерії оцінювання педагогічних технологій. Фактори, що сприяють впровадженню нових педагогічних технологій.

Література: 2; 6; 10; 12; 15.

Тема 2. Педагогічна технологія диференційованого викладання: зміст і особливості застосування в інклюзивній освіті

Технології диференційованого викладання в інклюзивному класі. Поняття «диференційованого викладання». Способи диференціації.

Застосування адаптації та модифікації у диференційованому викладанні.

Втілення підходів диференційованого викладання.

Ігрові технології в освітньому процесі закладів освіти. Ефективність використання Lego-технологій для розвитку пізнавальної діяльності дітей.

Література: 1; 3; 5; 10; 11; 16.

Тема 3. Технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями зору

Специфіка роботи з дітьми зі зниженим зором.

Здоров'язберігаючі технології у роботі з дітьми із порушеннями зору.

Значення ігрових технологій у роботі з дітьми із порушеннями зору.

Музикотерапія у роботі з дітьми із порушеннями зору.

Інтерактивні технології у роботі з дітьми із порушеннями зору.

Інформаційно-комунікаційні технології у роботі з дітьми із порушеннями зору.

Література: 1; 2; 5; 8; 10; 13; 16.

Тема 4. Технології інклюзивного навчання дітей із сенсорними та мовленнєвими порушеннями

Специфіка роботи з дітьми із порушеннями слуху і мовлення.

Застосування здоров'язберігаючих та ігрових технологій у роботі з дітьми із порушеннями слуху і мовлення.

Музикотерапія при лікуванні заїкуватості. Використання казкотерапії для розвитку монологічного мовлення дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

Пісочна терапія в логопедичній роботі.

Інтерактивні та інформаційно-комунікаційні технології у корекційно-виховній роботі з дітьми із порушеннями мовлення.

Література: 1; 2; 4; 7; 11; 12; 16.

Тема 5. Технології навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Специфіка роботи з дітьми із порушеннями опорно-рухового апарату.

Здоров'язберігаючі технології у роботі з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.

Значення кінезіотерапії у роботі з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.

Ігрова, музична та пісочна терапія у роботі з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.

Інтерактивні та інформаційно-комунікаційні технології у роботі з дітьми із порушеннями опорно-рухового апарату.

Література: 1; 3; 5; 13; 14.

Тема 6. Технології навчання дітей з порушеннями розладу аутистичного спектру

Специфіка роботи з дітьми, які мають розлади аутистичного спектру. Технологія «Створення ситуації успіху».

Ігротерапія у роботі з дітьми з порушеннями розладу аутистичного спектру.

Музикотерапія й танцювальна терапія у роботі з дітьми з порушеннями розладу аутистичного спектру.

Ізотерапія та пісочна терапія у роботі з дітьми з порушеннями розладу аутистичного спектру.

Література: 3; 4; 9; 10; 12; 15.

Тема 7. Технології навчання і розвитку дітей із затримкою психічного розвитку

Специфіка роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Ігротерапія у роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Музикотерапія та ізотерапія у роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Ейдотехнології у корекційній роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Казкотерапія як ефективний метод роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Література: 1; 2; 4; 5; 8; 12; 16.

4. Структура вивчення дисципліни «Сучасні технології інклюзивної освіти» (денна/заочна форма навчання)

	<i>Кількість годин</i>							Тренінг	Контрольні заходи
	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота		ІРС		
Назва теми	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН	ДФН		
Змістовий модуль 1. Теоретичні та практичні аспекти педагогічних технологій									
Тема 1. Педагогічні технології інклюзивного навчання: класифікація та особливості застосування в умовах закладу освіти	2	1	2	1	12	16			Тести, презентації результатів виконаних завдань
Тема 2. Педагогічна технологія диференційованого викладання: зміст і особливості застосування в інклюзивній освіті	2	1	2	-	12	16	3	4	Презентації результатів виконаних завдань

Тема 3. Технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями зору	2	1	2	1	12	16			Поточне опитування
Тема 4. Технології інклюзивного навчання дітей із сенсорними та мовленнєвими порушеннями	2	1	2	1	12	15			Поточне опитування, практичні завдання
Тема 5. Технології навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату	2	1	2	1	12	15			Поточне опитування, практичні завдання
Тема 6. Технології навчання дітей з порушеннями розладу аутистичного спектру	2	1	2	-	12	15			Поточне опитування,
Тема 7. Технології навчання і розвитку дітей із затримкою психічного розвитку	2	2	2	-	11	15			Поточне опитування, практичні завдання
Разом	14	8	14	4	85	108	3-	4	
Підсумковий контроль	Залік								

5. Тематика практичних занять

Змістовий модуль. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Практичне заняття 1. Педагогічні технології інклюзивного навчання: класифікація та особливості застосування в умовах закладу освіти

Мета: сформуванню наукове уявлення про педагогічні технології інклюзивного навчання та особливості їх застосування в умовах закладу освіти.

Запитання для обговорення:

1. Зміст понять: «освітні технології», «педагогічні технології», «технології навчання», «технології виховання», «педагогічна технологія інклюзивного навчання».

2. Умови ефективного використання інноваційних технологій інклюзивного навчання.

3. Класифікація інноваційних технологій інклюзивного навчання школярів із особливими освітніми потребами.

4. Етапи впровадження технологій інклюзивного навчання.

5. Критерії оцінювання педагогічних технологій.

6. Фактори, що сприяють впровадженню нових педагогічних технологій.

Література: 2; 6; 10; 12; 15.

Практичне заняття 2. Педагогічна технологія диференційованого викладання: зміст і особливості застосування в інклюзивній освіті

Мета: оволодіти знаннями про педагогічні технології диференційованого

викладання і особливості їх застосування в інклюзивній освіті.

Запитання для обговорення:

1. Технології диференційованого викладання в інклюзивному класі. Поняття «диференційованого викладання». Способи диференціації.
2. Застосування адаптації та модифікації у диференційованому викладанні.
3. Втілення підходів диференційованого викладання.
4. Ігрові технології в освітньому процесі закладів освіти. Ефективність використання Lego-технологій для розвитку пізнавальної діяльності дітей.

Література: 1; 3; 6; 9; 11; 16.

Практичне заняття 3. Технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями зору

Мета: опанувати знаннями про технології інклюзивного навчання дітей із порушеннями зору.

Запитання для обговорення:

1. Специфіка роботи з дітьми зі зниженим зором.
2. Здоров'язберігаючі технології у роботі з дітьми із порушеннями зору.
3. Значення ігрових технологій у роботі з дітьми із порушеннями зору.
4. Музикотерапія у роботі з дітьми із порушеннями зору.
5. Інтерактивні технології у роботі з дітьми із порушеннями зору.
6. Інформаційно-комунікаційні технології у роботі з дітьми із порушеннями зору.

Література: 1; 2; 4; 7; 14; 13; 17.

Практичне заняття 4. Технології інклюзивного навчання дітей із сенсорними та мовленнєвими порушеннями

Мета: ознайомити студентів із технологіями інклюзивного навчання дітей із сенсорними та мовленнєвими порушеннями.

Запитання для обговорення:

1. Специфіка роботи з дітьми із порушеннями слуху і мовлення.
2. Застосування здоров'язберігаючих та ігрових технологій у роботі з дітьми із порушеннями слуху і мовлення.
3. Музикотерапія при лікуванні заїкуватості. Використання казкотерапії для розвитку монологічного мовлення дітей із загальним недорозвиненням мовлення.
4. Пісочна терапія в логопедичній роботі.
5. Інтерактивні та інформаційно-комунікаційні технології у корекційно-виховній роботі з дітьми із порушеннями мовлення.

Література: 1; 2; 5; 8; 10; 13; 16.

Практичне заняття 5. Технології навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату

Мета: систематизувати знання студентів про технології навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Запитання для обговорення:

1. Специфіка роботи з дітьми із порушеннями опорно-рухового апарату.
2. Здоров'язберігаючі технології у роботі з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.

3. Значення кінезіотерапія у роботі з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.
4. Ігрова, музична та пісочна терапія у роботі з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату.
5. Інтерактивні та інформаційно-комунікаційні технології у роботі з дітьми із порушеннями опорно-рухового апарату.

Література: 1; 3; 5; 13; 14.

Практичне заняття 6. Технології навчання дітей з порушеннями розладу аутистичного спектру

Мета: систематизувати знання студентів про технології навчання дітей з порушеннями розладу аутистичного спектру.

Запитання для обговорення:

1. Специфіка роботи з дітьми, які мають розлади аутистичного спектру. Технологія «Створення ситуації успіху».
2. Ігротерапія у роботі з дітьми з порушеннями розладу аутистичного спектру.
3. Музикотерапія й танцювальна терапія у роботі з дітьми з порушеннями розладу аутистичного спектру.
4. Ізотерапія та пісочна терапія у роботі з дітьми з порушеннями розладу аутистичного спектру.

Література: 2; 4; 10; 12; 16.

Практичне заняття 7. Технології навчання і розвитку дітей із затримкою психічного розвитку

Мета: систематизувати знання студентів про технології навчання і розвитку дітей із затримкою психічного розвитку.

Запитання для обговорення:

1. Специфіка роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку.
2. Ігротерапія у роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку.
3. Музикотерапія та ізотерапія у роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку.
4. Ейдотехнології у корекційній роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку.
5. Казкотерапія як ефективний метод роботи з дітьми із затримкою психічного розвитку.

Література: 1; 3; 5; 8; 11; 14.

7. Самостійна робота

Самостійна робота є основним засобом засвоєння здобувачами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Самостійна робота здобувача забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою.

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння здобувачем в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд

з навчальними матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять. Викладач проводить діагностику якості самостійної роботи здобувача на індивідуальних заняттях (консультаціях). Вони проводяться в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Завдання виконує кожен здобувач шляхом підготовки творчої роботи у вигляді реферату з презентацією згідно із рекомендованою тематикою поданою нижче (тему студент обирає відповідно до свого порядкового номера в журналі). Реферат – це завершена теоретична робота з конкретної проблематики (теми) в межах навчальної програми курсу. Реферат виконується здобувачем самостійно при консультуванні викладачем. Оформляється за стандартним зразком і подається викладачу за два тижні до екзамену. Захист завдання шляхом усного звіту здобувача з підготовкою та оформлення презентації.

Методичні вказівки щодо оформлення та написання творчої роботи з дисципліни

Перед написанням творчої роботи з конкретної теми курсу необхідно опрацювати наукову літературу, осмислити прочитане і викласти власні думки щодо порушеної проблеми.

Обсяг: 10 сторінок (формат А-4).

Структура та особливості викладу матеріалу

Вступ. Обов'язково виділити предмет опису, обґрунтувати актуальність теми. Обсяг вступу – 1 сторінка.

Основна частина. Матеріал, який викладається, необхідно обґрунтовано реферувати. Цитований матеріал в основній частині, незалежно від форми цитування – дослівного (в лапках), світоглядно-змістового (своїми словами з зазначенням авторства матеріалу, який використовується), не повинен перевершувати 30% реферату.

Загальний обсяг основної частини становить приблизно 7-8 сторінок.

Висновки. Чіткість, точність, лаконічність висновків. Узагальнення і резюмування основних питань теми. Конкретні висновки можна нумерувати.

Список використаної літератури. Укладається за алфавітним порядком мовою оригіналу з усіма вихідними даними.

Робота повинна бути набрана на комп'ютері та видрукувана на принтері (електронні версії не приймаються).

Параметри: версія WORD, шрифт – 14 кегель, у рядку 60-65 знаків. Сторінки повинні мати відповідні поля та нумерацію: зліва – 30 мм; справа – 10 мм; зверху та знизу – 20 мм.

Завдання для самостійної роботи

1. Розкрийте сутність, зміст, функції, вимоги до застосування гри у навчанні дітей з ООП.
2. З'ясуйте місце педагогічних ігор в системі методів навчання. Обґрунтуйте сутність інтелектуальної гри як складової ігрової технології навчання.
3. Проаналізуйте історію виникнення Вальдорфської педагогіки, її мета і завдання, основні концептуальні положення.
4. Охарактеризуйте психофізичний розвиток учнів із вадами зору (сліпі, осліплі, зі зниженим зором). Основні вимоги до дотримання зорового режиму в освітньому просторі закладу освіти.
5. Висвітліть технології навчання дітей з порушеннями зору. Роль занять з

сенсорного виховання та корекційно-відновлювальних занять у соціальної адаптації дітей із вадами зору.

6. Висвітліть рекомендації лор-лікарів щодо організації та дотримання слухового режиму в освітньому інклюзивному просторі. Технології навчання дітей з порушеннями слуху.

7. Обґрунтуйте специфіку освітніх потреб молодших школярів із затримкою психічного розвитку.

8. Дослідіть алгоритми застосування в початковій школі спеціальних програм інклюзивної освіти дітей із затримкою психічного розвитку.

9. Дайте загальну характеристику порушень опорно-рухового апарату у молодших школярів (ДЦП, клишоногість, аномалії хребта, поліомієліт).

10. Висвітліть мовленнєві та психічні порушення у дітей з ДЦП.

11. Дослідіть відмінності між традиційним та інклюзивним підходами у викладанні. Які психофізичні особливості дитини має враховувати вчитель відповідно до технологій диференційованого викладання?

12. Запропонуйте розвивальні або корекційні ігри-вправи для розвитку зору.

13. Розкрийте значення музикотерапії для дітей із зниженим зором. Які музичні твори доречно використовувати для проведення занять з музикотерапії з дітьми із порушеннями зору?

14. Запропонуйте інтерактивні технології, які можна використовувати під час навчального процесу для дітей з порушеннями зору. Які психофізичні особливості дитини має враховувати вчитель відповідно до технологій диференційованого викладання?

15. Запропонуйте розвивальні або корекційні ігри-вправи для розвитку зору.

16. Розкрийте значення музикотерапії для дітей із зниженим зором. Які музичні твори доречно використовувати для проведення занять з музикотерапії з дітьми із порушеннями зору?

17. Запропонуйте декілька ігор, які варто використовувати у роботі з дітьми із порушеннями слуху і мовлення.

18. Наведіть приклади коригувальних рухливих ігор, спрямованих на формування мови у дітей із депривацією слуху.

19. Запропонуйте по одній вправі на розвиток артикуляції, дихання, пальчиків у дітей із порушенням мовлення. Яка головна мета використання графічних вправ?

20. Обґрунтуйте види художньо-естетичної діяльності з використанням музикотерапії для дітей, що заїкаються?

21. Запропонуйте методичні прийоми на основі арт-терапії, що використовуються в роботі над текстами казок у казкотерапії.

22. Запропонуйте використання інтерактивних технологій у роботі з дітьми із порушеннями мовлення.

23. Запропонуйте комп'ютерні програми, які доречно використовувати у роботі з дітьми із порушеннями слуху і мовлення.

24. Обґрунтуйте сутність поняття «здоров'язберігаючі технології». Яких принципів загартування потрібно дотримуватися під час проведення загартувальних процедур?

25. Що таке «пальчикові ігри» і для чого їх використовувати у роботі з дітьми із порушеннями опорно-рухового апарату? Які завдання сприяють розвитку пальців рук? Запропонуйте декілька вправ для розвитку дрібної моторики рук.

26. Обґрунтуйте переваги пісочної терапії для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

27. Розкрийте сутність поняття «кінезіотерапія».

28. Висвітліть особливості використання інтерактивних технологій в освітньому процесі з дітьми із порушеннями опорно-рухового апарату. Які апаратні засоби варто використовувати для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату?

29. Назвіть специфічні правила взаємодії з аутичними учнями. Обґрунтуйте педагогічні прийоми технології «Створення ситуації успіху».

30. Запропонуйте практичні рекомендації щодо розвитку мовленнєво-комунікативної та когнітивної сфер дітей з аутистичним синдромом.

31. Опишіть, як має бути облаштований простір для навчання, ігор та спілкування в сенсорній кімнаті. Назвіть види сенсорних ігор.

32. Запропонуйте 3 рухливих гри для аутичних дітей. Які є ігрові методи корекції розвитку при аутизмі? У чому виявляється своєрідний характер ігрової діяльності при аутизмі?

33. Висвітліть чинники, якими зумовлено використання музичної терапії для дітей з аутичним типом розвитку. У чому користь танцювальної терапії для дітей з аутизмом? Які програми слід використовувати у роботі з аутичними дітьми?

34. Розкрийте зміст поняття «затримка психічного розвитку». Які рекомендації вчителю щодо здійснення корекційної навчально-виховної роботи Ви могли б запропонувати?

35. Запропонуйте практичні поради щодо розвитку мовленнєво-комунікативної сфери дітей із затримкою психічного розвитку.

36. Охарактеризуйте особливості ігрової діяльності дітей із затримкою психічного розвитку.

37. Запропонуйте 3 гри або вправи, спрямованих на розвиток уваги дітей із ЗПР. Які ігри можна використовувати для вдосконалення сприйняття часу?

38. Обґрунтуйте, який позитивний вплив справляє музика на молодшого школяра із затримкою психічного розвитку.

39. Висвітліть ефективність використання прийомів ейдотехнології у роботі з дітьми із затримкою психічного розвитку?

8. Тренінг з дисципліни «Сучасні технології інклюзивної освіти»

Тренінг у формі дискусії		
Підготовка дискусії за обраною темою. Пошук аргументів, доведення та спростування тез. Техніка і тактика аргументування. Мистецтво аргументації. Стратегія і структура дискусії у типових академічних і професійних ситуаціях.		
Проведення дискусії в академічній групі. Презентація результатів у вигляді мультимедійних презентацій.		

Етапи підготовки і проведення дискусії

Докомунікативний етап	Комунікативний етап	Посткомунікативний етап
1. Формулювання проблеми, мети.	1. Оголошення теми, мети, уточнення ключових понять.	Аналіз дискусії.

2. Збір інформації про предмет суперечки, визначення понять.	2. Висування і захист тези.	
3. Добір аргументів.	3. Спростування тези й аргументації опонента.	
4. Формулювання питань до опонентів.	4. Підведення підсумків.	
5. Оцінка аудиторії.		

Теми дискусії

1. Реалії інклюзивного навчання.
2. Система управління інклюзивною освітою.
3. Інклюзивна школа – школа для кожного: міф чи реальність?
4. Професійне співробітництво фахівців загальної та спеціальної освіти як сучасна тенденція чи нагальна необхідність?
5. Батьки як партнери фахівців інклюзивної освіти: переваги та недоліки.
6. Основні причини недостатнього рівня життєвої компетентності школярів із порушеннями психофізичного розвитку: шляхи вдосконалення.
7. Роль батьків у вихованні за Вальдорфською технологією.
8. Місце педагогічних ігор в системі методів навчання дітей з особливими освітніми потребами.
9. Ресурс комунікативних технологій в дошкільній (початковій) освіті учнів із особливими потребами.
10. Педагогічні умови застосування технології «використання допоміжних цілей» в роботі фахівця інклюзивної дошкільної (початкової) школи.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Сучасні технології інклюзивної освіти» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- розв'язування тестових завдань;
- завдання на конструювання оптимального набору понять і категорій власного дослідження;
- поточне опитування;
- вирішення проблемних запитань;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- аналітичні звіти, реферати;
- залік.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Сучасні технології інклюзивної освіти» визначається як середньозважена величина, відповідно до питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40 %	40 %	5 %	15%
<i>Поточне оцінювання*</i>	<i>Модульний контроль**</i>	<i>Тренінг</i>	<i>Самостійна робота</i>

Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-7).	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання
---	--	-----------------------------	-----------------------------

Примітка:

* Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (здобувач має бути оцінений кожного практичного заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного балу. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій та шляхом виконання завдань в системі Moodle.

** Модульна контрольна робота проводиться у вигляді письмової роботи і складається з двох частин: тестові завдання (10 тестів по 10 балів) та теоретичне питання. Оцінка за модульну контрольну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих за виконання модульних завдань .

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимальна оцінка за виконане завдання становить **100 балів** і виставляється при дотриманні усіх встановлених вимог.

№ з/п	Вимоги	Бали
1.	Обґрунтування актуальності обраної теми.	20
2.	Відповідність змісту і завдань темі.	20
3.	Повнота висвітлення теми.	10
4.	Змістове наповнення.	20
5.	Оформлення презентації.	10
6.	Оформлення і обсяг списку використаних літературних джерел.	10
7.	Захист роботи.	10
	Разом	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-58	Незадовільно	FХ (незадовільно з можливістю повторного складання)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування</i>	<i>Номер теми</i>
1.	Мультимедійний проектор Epson EB-505 (1 шт.), рік виготовлення 2018, рік ведення в експлуатацію 2019 Екран проєкційний BRYAN 2:1,5 (1шт.)	1-7
2.	Ноутбук (Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft DreamSpark for Students; Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox).	1-7
3.	Фліпчарт	1-7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Волощенко Н. О., Коваль Ю. О. Освітньо-розвивальний потенціал Lego-технологій у розвитку пізнавальної активності дітей старшого дошкільного віку. *Освітній дискурс: збірник наукових праць*. Випуск 11(3): педагогічні науки, 2019. С. 88–98.

2. Гельбак А. Музикотерапія у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами : навч.-метод. посіб. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2019. 50 с.

3. Нагорна О. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами : навч.-метод. посіб. Рівне, 2016. 141 с.

4. Педагогічні технології інклюзивного навчання: навчально- методичний посібник для студентів закладів вищої педагогічної освіти; уклад.: А. Василюк, Ю. Бондар, А. Хіля. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2020. 168 с.

5. Порошенко М. Інклюзивна освіта : навч. посіб. Київ : Агенство «Україна», 2019. 300 с.

6. Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах : постанова Кабінету Міністрів України від 15 серп. 2011 р. № 872. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/872-2011-%D0%BF#Text>

7. Про дошкільну освіту : Закон України від 20 трав. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

8. Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі : наказ Міністерства освіти і науки України від 31 груд. 2015 р. № 1436. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/395665_395730

9. Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в

інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти : наказ МОН України від 23 квіт. 2018 р. № 414, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 трав. 2018 р. № 582/32034. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0582-18>

10. Про освіту: Закон України від 02 квіт. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

11. Рожок Т. Л., Костецька О. А., Від маленької цеглинки – до розумної дитинки, Дидактично-ігровий посібник. Вінниця : КУ «ММК». 2018. 75 с.

12. Скрипник Т. Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з аутизмом в освітньому просторі : навч.-наоч. посіб. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 56 с.

13. Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / Упорядник Бондар К. М. [2-ге вид., доп.]. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с.

14. Янкович О. І., Гичка В. П. Педагогічні технології в закладі дошкільної освіти: реальність чи вимисел учених? Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна робота». 2020. Вип. 1 (46). С. 148–152. [file:///C:/Users/admin/Downloads/v46%20\(1\)%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/v46%20(1)%20(1).pdf)

15. Янкович О. І., Кузьма І. І. Освітні технології у початковій школі: навчально-методичний посібник. 2-е вид. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2020. 290 с.

16. Янкович О.І. Розвиток освітніх технологій у початкових школах України (1959–2018) : Монографія. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2021. 162 с.

17. Thoma, Colleen A. Universal design for transition: a roadmap for planning and instruction / by Colleen A.Thoma, Christina C.Bartholomew and LaRon A. Scott, with invited contributions. Baltimore : Paul H., 2009. 256 p.

18. Corps P. Classroom Management. Office of overseas programming and training support, information collection and exchange. 2008. 132 p.